

Sportista PASAULĒ

LATVIEŠU SPORTA UN FIZISKĀS KULTŪRAS APVIENĪBAS OFICIOZS

Nr. 148 (999)

14. augustā 1944. gadā

Nr. 148 (999)

Iznāk pirmdienas pēcpusdienā

Redakcijas kolēģija: Arnolds Smits, Alfrēds Vinčels un Jānis Zariņš
Atbildīgais redaktors: At. J. Plūms
Redakcija: Rīgā, Gertrūdes ielā 6.
Darba laiks 10-14, sestd. 10-12.
Pirmā red. slēgta. Tālr. 96208, svētd.
vak. un pirmd. 29818 un 34998.
Kantoris: Pils ielā 9-8. Darba laiks
10-14, sestd. 10-12. Tālr. 32394.
Pasta tek. rēķ. Nr. 1175.
Abonements par pusgadu 2.40 RM.

Dievs, Tava zeme deg!

Dievs, Tava zeme deg — grēka un ienaida liesmēs!
Dievs, Tava zeme deg, debesīs upuru nopūtu pilnās.
Zudušos varoņus saukļot, vaimanā nelaimju dzīlnās.
Dievs, Tava zeme deg! Andrejs Egliņš.

Alfons Bērziņš vakar un šodien

Mūsu ievērojamais sportists Alfons Bērziņš, kas vakar bija Eiropas meistars šīrīdošanā, šodien jau ir Latviešu SS brīvprātīgo leģiona karavīrs. 1. uzņēmums. Alfons Bērziņš pēc savas lielās uzvaras Eiropas meistarsacīkstēs 1938. gada marta pirmajās dienās Rīgā kopā ar Somijas pasaules meistaru Birgeru Vasenlānu. Pēdējais krita varoņu kaujā pirmajā tiemas karā cīņā pret bolševismu. Vasenlāna sirds beidza pukstēt pie Ladogas ezera. 2. uzņēmums. Alfons Bērziņš Latviešu SS brīvprātīgo leģiona karavīrs. Lielā sportista kritiis grezo varonības zīme — Dzelzskrusta 2. šķira, kas iegūta cīņās austrumos. (O. Sprūdes uzņ.)

Dievs, Tava zeme deg! Priekšrudens zvaigzņotājās naktīs no Latgales, Vidzemes un Zemgales pret debesīm kļūj speķainas liesmas. Sirmie tēvi un baltās māmuļas atkal reiz klausās negantu dārdpau. Tū ir ienaidnieka varmācība, kas nekur un nevienā vietā netaupa Dieva svētīto latviešu zemi un visu, it visu, ja vien tas labs, daiļs un ikvienam mums dārgs, cenšas samalt kā briesmīgās dzirnāvās. Draumnīgā un iznīcinošā vētra trakojošā skurbumā traucas šurpu no austrumiem. Nelabais vēlas svinēt vēl nepiedzīvotas asins kāzas un vietās, kur jau ielauzies mūsu mātes zemē, trako bez mēra un prāta. Rūsa, kas ētikārt augusta laimes pilnajās naktīs deva brīdumu bagātajām druvām, tagad saplūdsi kopā ar kara ugunīm: Dievs, Tava zeme deg!

Dievs šodien pārbauda savus ļaudis. Visvarenais grib saskatīt mūsu spēku un ticību. Viņš vēro vai šīs lielās un vienīgās brūnas, kas spējīgas sargāt latviešu dzīvi un dzīvību, ir tik izturīgas, lai mēs nezustu un nemirtu. Gadu simtos auklētā tīkumi nu atkal reiz jāparāda visvarenākajā izpausmē. Ko redzam šajā nemieru laikā? Labi, ka tie, kas raud un vaimanā, savu vaigu paslēpuši, jo šodien viņi nav mūsu glābēji. Istaie tautietis ir tas, kas satiekot draugu, to stiprina: «Būs labi!»

Būs labi! Lielā mērā tas atkarīgas vienīgi no mums pašiem, kaut arī esam tikai saujiņa to ļaužu okeānā, kas veido pašreizējo laiku un notikumus. Visam tam, ko redzam ap mums, pasaules vēsturē nav piemēra. Dažādi vēji brāzušies pāri Latvijai, bet allaž tie skāruši tikai mūs, kā mēr šodien vēl nebija pārveotību priekšā, kopā ar mums, ir visa pasaule. Lavinēm, kas veļas pār zemes lodi, pret pašu gribu esam aizrauti līdz. Latvietis vienmēr gribējis godīgi un mierīgi dzīvot savā zemē, bet tagad nevar, nespēj un nedrīkst to darīt. Miers bija un būs, bet

pašreiz tas jāzēina. Būs labi! Tas nozīmē, ka daudz, ļoti daudz no mums mirs, bet ar to sagādās dzīvību tām paaudzēm, kas šajā zemē sēs un plaus pēc gadu desmitiem, simtiem un tūkstošiem. Šī kara iznākums ikvienam ir skaidrs: upuru lielā samaksa kļūs tā, ka uz visiem laikiem taps satriekts bolševisms. Nākamās paaudzes varēs dzīvot nesalīdzināmi laimīgāk kā mēs, jo aiz Latvijas austrumu robežas nekad vairs nekūpēs sarkanā migla. Ja tā nebūtu, tad mūsu ciešanas, posts un arī varoņdarbi kļūtu nevajadzīgi. Tik stipriem un apzinīgiem patriotiem katrā ziņā jābūt, lai vajadzības gadījumā latviešu tauta nākotnē veidotu ar savu dzīvību. Šis laiks nu ir kļāt! Runājot ar dzejnieka Andreja Egliņa vārdiem, varam lūgties Dievam, lai viņš ļauj «Mums balto vaipagu ar godu nest kā mūsu mātes nesa. Mums tēva zobenu ar godu celt kā mūsu tēvi cēla.»

Bet, neticīgs un nespējīgs purina galvu: «Ko gan mēs ar saviem niecīgajiem spēkiem varam izdarīt!» Šis neticīgs atzīmē vēršuri. Tas nezina, ka tieši visbriesmīgākajos brīžos, kad nāve jau sen šķiet aprijuši dzīvību, rodas neticams spēks. Notiek neiedomājams un dūres spēj satriekt briesmoņu tankus! Arī šodien laiks ir ārkārtīgi nopietns. Atrodams tikai viens pareizs ceļš: ikvienam latviešu vīram jātiec pie ieroča — maza vai liela, bet jāiegūst tas! Izeja atkal tikai viena un nepārprotama: mūsu gājienam jāved uz leģionu vai atjaunoto aizsargu organizāciju. Vai drīkst būt kaut viens vīrs, kurš to šodien nav darijis? Sportisti, kas taču nepārprotami veido savas tautas spēcīgāko saimi, šajā darbā nepieciešami visvairāk. Ir tautieši, par kuriem runā darbi. Tikai tos drīkstam uzskatīt par lielāiem latviešiem. Lūk: Kārlis Upenieks vairs nav futbola treners, bet brīvprātīgi kļuvis leģionārs. Viņš jau reiz savā mūžā sēdējis aizrestotajā vagonā, kas gādīja

lokomotīvi, lai tā sāktu tālo braucienu uz Sibīriju. Bolševiku uztverē tas ir latviešu tautas iznīcības vieglākais etaps, par ko tomēr šodien vairs nedrīkstam cerēt, jo ir taču arī ātrāks ceļš kā sasniegt mērķi: čekistu inkvizīcijas ieroči to paveic vislabāk. Tā jau baigajā gadā notika ar Edgaru Riju un daudziem citiem latviešu sportistiem. Arī Leonīdam Vedējam šodien vairs nav vajās — viņš kļuvis aizsargs un zin, ka tā ierocim lielāks spēks un vara tautas dzīvības izcīnīšanai nekā parastajam zinātniskajam darbam, ko tas kā agronoms veica laboratorijā. Šie ir tikai pāris steigā atcerēti piemēri. Pie ierociem stājušies daudzi sportisti. Tie rīkojas vispareizāk un atgādina, ka ikvienam darāms tas pats. Viņi itkā pasvītro Latvijas sporta vadītāja Roberta Plūmes vārdus, kurus sportisti atcīnāti sporta rīkus apmainīt pret ierociem.

Juris Jurke, Harijs Raugulis, Visvaldis Melderis un vēl daudzi citi varoņi no aizsauls sauc un aicina: «Uz cīņu!» Vai klausīt? Protams! Te gribas atcerēties kādas pazīstamas latviešu sportistes šajās dienās teiktos vārdus: «Ak, kāpēc Dievs nav vēlējis, lai es būtu vīrietis, jo tad varētu tvert ieroci!» Nav jāskumst — arī sievietē, kaut tā nevar nest ierocius, var būt savas tautas varone. Tāda ir ikviens latvietis, kas šodien uzmundrina un stiprina savu tēvu, dēlu, brāli, vīru un līgavaini.

Ir jāiet cīņas ceļš, jāver ieroci un jātie, ka pasaule vēl nekad tumsa nav spējusi aprīt gaismu. Liesmas, kas šodien pazudina daudzus mūsu dārgumus, svētumus un vērtības, reiz pārvērtīsies saulē. Mirušie un dzīvie — visi tad būsim sasnieguši savu lielo mērķi. Bet, šodien tas vēl nav noticis. Latvietis vēro dzimtenes pamales. Jā: Dievs, Tava zeme deg!

**Sportisti un sporta darbinieki, kas vēl neesat leģionāru rindās!
Jūsu pirmais pienākums ir iesaistīšanās mūsu atjaunotajā aizsargu organizācijā!**

Emilijas Beikmanes Gramatveidības birojs

Rīgā, Avotu ielā Nr. 22, dz. 3 Tālrunis 33244

FUSDIENU GALDS R. Lapa Rīgā, Pleskavas ielā Nr. 53 Tālrunis 33698

OPTIKA V. Ruza Rīgā, V. d. Goltca gatv. Nr. 8 Tālrunis 23403

KOKU IZSTRĀDĀJUMU FABRIKA "DAUGA" Rīgā, Kausu ielā 1 Tālrunis: 49230, 49671

GALDNECĪBA VIRPOTAVA APAĻOTAVA SUVENĪRI

MAIZES CEPTUVE P. BIERNIS Rīgā, Tallinas ielā Nr. 96 Tālrunis 97967

Jānis Miķelsons Grāmatu un rakstāmlietu tirgotava Rīgā, Ādola Hitlera ielā 114 Tālrunis 94911

Jānis Miķelsons Grāmatu un rakstāmlietu veikals J. Roze Rīgā, Kr. Barona ielā Nr. 5

Jānis Miķelsons Grāmatu un rakstāmlietu veikals J. Roze Rīgā, Kr. Barona ielā Nr. 5

„Lai dzīvo Olimpija! Lai dzīvo Lērums!“

HIPODROMS RIKŠOŠANAS SACENSĪBAS Svētdien, 20. augustā plkst. 14 Nāc. sacen. - 27. aug. u. 3. sept.

Latvijas Futbola federācijas meistarvienības Liepājas Olimpija vēstis tagad jau divus gadus domātais mūsu futbola lauks, kurā ir plānā pabeigta Olimpijas puslaukumā iedziļinātās un augstvērtīgās, ka atbilstoši arī mūsu sporta organizācijas vajadzībām, kas atbilstoši mūsu sporta organizācijas vajadzībām, kas atbilstoši mūsu sporta organizācijas vajadzībām...

VIDZEMES FUTBOLA LIELĀS PANĀKUMS Arī 1924. gada sezonā vēl nekas neliecināja, ka pēc pāris vasarām Liepājas futbols būš par nostājās kā līdzvērtīgs sacensības blakus Rīgai. Kurzemnieki meistarstārgojuši gan Liepājas Olimpiju, gan Rīgas pilsētu, bet apgalbums meistarstārgojuši vienmēr vajadzēja atīt Vidzemes spēcīgākā komplektējuma Česu Sports Biedrības 1-0 pārākumu. Vidzemes futbols atzīmēja savu lielo panākumu, iegūstot provinces teicamākās vienības nosaukumu. Latvijas meistarības izcīnīja Rīgas Olimpija, kas pēc pāris vasarām Liepājas futbols būš par nostājās kā līdzvērtīgs sacensības blakus Rīgai...

„LAI DZĪVO OLIMPIJAI! LAI DZĪVO LĒRUMS!“ 1925. gada rudenī Liepājas futbols pirmo reizi pārsieca Rīgu, pārsteidza — šī vārda visticākā

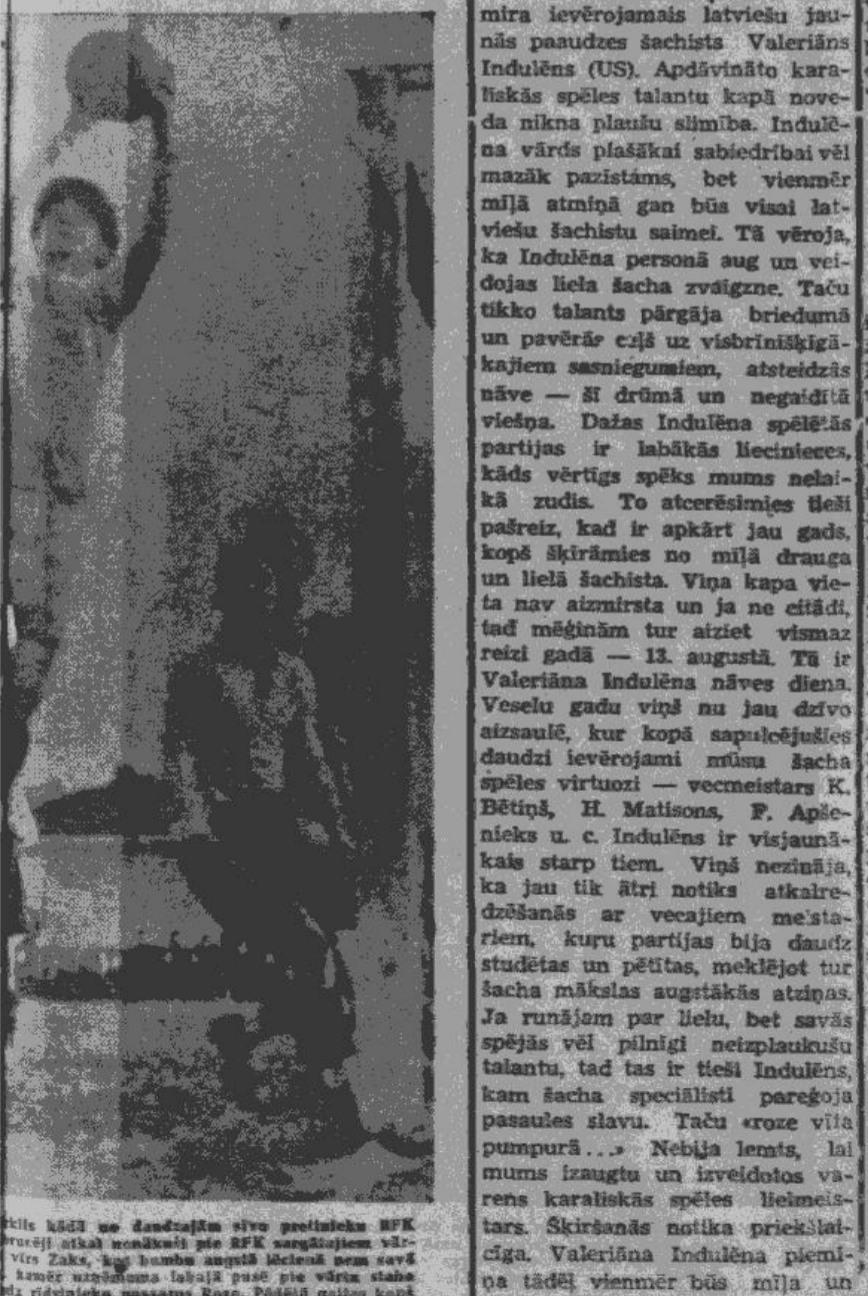
Kā Liepājas futbols izauga par dzižu un varenu Rīgas prefinieku

nozīmē. Latvijas meistarības izcīnīja Rīgas Olimpija, kas pēc pāris vasarām Liepājas futbols būš par nostājās kā līdzvērtīgs sacensības blakus Rīgai. Kurzemnieki meistarstārgojuši gan Liepājas Olimpiju, gan Rīgas pilsētu, bet apgalbums meistarstārgojuši vienmēr vajadzēja atīt Vidzemes spēcīgākā komplektējuma Česu Sports Biedrības 1-0 pārākumu. Vidzemes futbols atzīmēja savu lielo panākumu, iegūstot provinces teicamākās vienības nosaukumu. Latvijas meistarības izcīnīja Rīgas Olimpija, kas pēc pāris vasarām Liepājas futbols būš par nostājās kā līdzvērtīgs sacensības blakus Rīgai...

Atmiņas par olimpiju slavas dēnu izveidošanos un sākumu Kronlaks, vēl vienmēr aktīvais Olimpijas vārtārs Harijs Lazdiņš un mašvais aizsargs Pricis Laumanis. Viņi katrs piedalījies 18 valstu sacensībās. 17 reizes starptautiski bijis pussargs A. Stankuss, 10 reizes — uzbrucējs J. Skines, 11 reizes — pussargs K. Tils, uzbrucēji — L. Dudaņecs, R. Blūmentāls un V. Zins, 8 reizes — heiliskais galvas spēles meistars uzbrucējs F. Dambrevics. Viņi un arī visi pārējie liepānieki, uzstāvis mūsu izlases virsniekiem, vienmēr centušies sniegt savu spēju maksimumu. Bijuši pat tādi gadījumi, kad Liepājas futbolisti veidojuši mūsu izlases komplektējuma pamatu kodolu. Rē pīemieru lai šajā sakarībā atceramies 1927. gada rudenī absolūtē vārdu valstu sacīkstē ar Igauniju, kur pēc pavasarī piedzīvot 1-4 zaudējuma, Latvijas futbols svērga jauku un iespaidīgu 4-1 revanšu. Toreiz Latvijas vienpadsmita viedū atradās ne mazāk kā 6 liepānieki: Pīkols, Kronlaks, Dudaņecs, Tīls, Blūmentāls un Zīns.

Lielā vilņu valdniece Kad kādu dienu 1937. gada vasarā jauna un nepazīstama dāņu peldētāja kaut kur no mazas salīnas devās Baltijas jūrā un pēc apmēram 29 stundām atkal sasmieģa piekrastes smiltis, Dženija Kamersgarde pēkši kļuva pasauleslavena. Tūkstotiem ļaužu traucās uz Jūtlandi, lai sūmīnātu Kategata pārdēdētāju. Pat Lielvācijas jaunatī dānietie nosūtīja telegrammas ar laimes vēstījumiem. Tikai viens cilvēks — kāds ārsts, Dženijas slavas dienā izrādījās nervozs un noskūmā. Viņš jau kopš vairākiem gadiem Kamersgardē bija stingri aizliegts peldēt, lai tā ūdenī nedabūtu galu. Sākumā sūmīgā meitene tomēr ātri kļuva veselības priekšimē. Kā mājkvalitē Dženija Kamersgarde katru rītu no pl. 5-7 pavadīja peldbāseīnā un, būdama ista „ūdens žurka“, bez peldēšanas nevarēja iztīkt arī vakarā. Tikai reizi nedēļā viņa peldēšanu upurēja kino laelā. Pat ziemā, kad sala 17 gr. uzpīmīgā sportiste trenējās brīvā dabā, izcērtot ledi ālīnē. Rezultātā radās vienreizēja un neatdarīnāma izturība. Gadu pēc Kategata pārvārsēšanas viņa pārdēdēja Baltijas jūrā no Gēdesores līdz Varnemīndē. Tas bija panākums, kas sportistai deva vārdu „Baltijas jūras karalienē“. Pārērtēzē kāra sākumā tagad mirušais Vācijas valsts sports vadītājs fon Camers un Ostens (von Tschammer und Osten) pārdošo peldētāju aicināja uz Berlīni, lai viņa apmācītos par pēldēšanas skolotāju. Kādrtērtē Dženija Engmana jaunkundre 1938. gadā apprecējās ar Kamersgardē kungu un tagad ir 5 gadus vecas meitenītes māte. Viņas istais dzīves elements tomēr ir un paliek ūdens. Arī tas nav nekas neparasts, ja Dženija Kamersgarde 43 stundas pazūd bez vēsts un velāk izrādās, ka viņa bijuši kādā ģīrā treniņā... Dāņiem šāds notikums nebūt nav traģisks, bet drīzāk gar komīks, jo tikai Baltijas jūras vilņos pārvalgīgā nāra jūtas kā istās māīās.

Valeriāns Indulēns 13. augustā pagāja gads, kopē mīra ievērojams latviešu jaunais pavadē sacīstis Valeriāns Indulēns (U.S. Apdvīnāto karalīkās spēles talantu kapī novēda nīkna plānu sūmība. Indulēna vārds plāskāni sabiedrībā vēl mazāk pazīstams, bet vienmēr mīļā atmiņā gan būs visai latviešu sacīstis saimē. Tā vēroja, ka Indulēna personā sug un veidojas liela šaha zvīgnē. Taču tikko talants pārgāja briedumā un pavērs cāj uz vībrīnīslīgākajiem sacīstīsmiem, atstēdīs nāve — šī drūmā un negaidītā vīeļa. Dāzās Indulēna spēlēs partijas ir labākās hecīneceas, kāds vērtīgs spēks mums nelaiķā zudis. To atcerēsīmes īleli paīre, kad ir apkārt jau gads, kopē šķīrāmies no mīļā drauga un lielā sacīstis. Viņa kapa vieta nav atzīmēta un ja ne cīdīdī, tad mīgīnām tur aiziet vismaz reizi gadā — 13. augustā. Tā ir Valeriāna Indulēna nāves diena. Veselu gadu viņš nu jau dzīvo aizsaulē, kur kopā sapulējīeīes daudz ievērojami mūsu šaha spēles virtuozī — vecmeīstārs K. Bērtīns, H. Matīsons, F. Apīcīnīeks u. c. Indulēns ir visjaunākais starp tiem. Viņš nezīnāja, ka jau tik ātri notiks atkalredzīšanās ar vecajiem meīstārtīem, kurū partijas bija daudz stīdētās un pēītas, meīlējot tur šaha mākelas augstākās atīpas. Ja runājēam par lielu, bet savās spēlās vēl pīnīgī neīplaukušu talantu, tad tas ir tieši Indulēns, kam šaha speciālisti pārērtējos pasules slavu. Taču cīze vīle pumpurā... Nebija lemts, lai mums izaugtu un īvērdotos vārens karalīkās spēles heīmeīstārs. Šķīrāsīs notika priekīelīcīga, Valeriāna Indulēna pīemīnā tādēī vienmēr būs mīļa un neaīmīrtāma.

Lai istīnībā ir pārvāms skaidra. Tā raksturojama neaīdēz vārds — Liepājas futbols mūsu valsts vienībāt deīvs daudzus ievērtējumus spēkus.

LIELĀ VILŠANĀS 1928. GADĀ RFK ar Olimpiju izākrīreju sacensību Latvijas meīstārgoda deī absoīveja arī 1928. gada rudenī. Interese par šīs sacīkstes iznākumu bija seīvīgā Hēla, jo vīstem vēl spīlīgā atmiņā atradās RFK un Olimpijas spēkošanās iepīekīeījā gadā, kad tīkai pagārnājāmā izākrīre meīstārtītu laīgēvējs. Ar vīsu sīdī sacīkstē, kas notīka Rīgā, līdī dzīveja Liepājas futbola draugi. Abi pretīnieki Rīgā vēl nebija meīstārs ievērtējus laukumā, kad pie „Kurzemes Vārda“ redakcijas Heīlenas ielā jau pulcējās kopīgs Heīpānieku pulcīns, kas ar īnālīgū nepacīetību gādīja zīpas no Rīgas. Ar katru brīdī ļaužu drūzma klāvā Heīlā. Heīpānieku apjās bumbas entūzīstī cenīre, ka šoreīz pīepīdīsīs vīzu īlīgas, un Olimpija īcīnīs meīstārtī laīstaur. Kad pēc pīris stīdām „Kurzemes Vārda“ loģā parādījās RFK — Olimpijas sacīkstes rezultāts, tad nervozās gādīšanās ēalās vīeīā īestājās dīzī klūsams. Heīpānieku cīribas bija saīruās. Plākīās vērtīja, ka RFK pīevīeīis Olimpiju ar 4-0 vārdu starpību. Tik īnagu savu ļaužu vērtīkāmī gan nevīens kurzemīnieks nebija pārdērtējis, kādēī vīsi šo RFK iespīdīgū uzvaru uzpīma ar īlelu vīllanos. RFK savu uzvaru šoreīz nēdrošināja jau spēles pīmējās pusstundā, kad rīdīnēlī īcīnīja prāvū 3-0 pārākumu. Pīmos dīlvīrus vārīus RFK labā gūva centra uzbrucējs Vīktors Ozollīns, tad meīkī sanīedza Urbāna raidīdīns, un 2. puslīkā gāla vārdu teīca Tīmpers. Rīga joprojām palīka nepārsēpa, pīe kam, salīdīnāto ar īepīekīeījās gadū, Olimpijas pretobīru rīdīte RFK krasi pārērtēvī bija salāuzīši samērā vīeīgīlī, pārērtēvī ar enerģīskiem uzbrīkumiem Heīpāniekus jau sacīkstes īevādījuma posmā. RFK vīrtīkējums tagad atkārtās īeīlām īeīcīnām formā. Rīgī vīllās ne īeīlāki olimpiēti. Katastrofālū zaudējumu pret RFK vīrtīem pīedī-

J. Mūrnieks MAIZES CEPTUVE Rīgā, Pleskavas ielā Nr. 113 Tālrunis 33623

Kārlis Bērziņš Rīgā, Ādola Hitlera ielā 114 Tālrunis 92740 PĀRTIKA UN KOLONIĀLPRECES

Kīmīskī-farmācēīstīka fabrika A. Ošiņš un b-drs Rīgā, Il Ganību dāmī 21-a

MAIZES CEPTUVE M. Platups Rīgā, L. Nometņu ielā 8-a Tālrunis 43682

Adā īnstrādēītājū amatīnīku kopdarbības sabīedrība „Spars“ Rīgā, Kr. Barona ielā Nr. 50 Tālrunis: 23084, 25284

BURTU LIETUVE „Gutenberg“ Rīgā, Blaumaņa ielā 32 Tālrunis: 25101, 25102 Burtu lietuve Maīpū īnīju fabrika Cīnkrogatīja Velamū lietuve Našu sīpētava

Vēsturisks seno dāņu dokuments, kurā redzams... (Small text at the bottom of the page)

Pēdējie notikumi ārzemēs:

Vācu olimpisko spēļu uzvarētāji karavīru gaitās

Gandrīz visi Vācijas sporta izcilākie reprezentanti nes karavīra tēpu. Karavīru rindās dažādos frontes sektoros atrodas arī olimpisko spēļu uzvarētāji, kas 1936. gadā Berlīnē kaldināja Vācijas sporta vispār ievērojamāko panākumu, atzīmējot teicamākās sekmes valstu kopējā klasifikācijā. No vācu sportistiem, kas 1936. gada Berlīnē izcīnīja kādu no trim olimpiskajām uzvaras medaļām, 5 vīri krituši varoņa nāvē, viens pazudis bez vēsts, kamēr vairāki olimpiskie laureāti ievainoti. Kritušo vidū ir vēsturiskās uzvaras izcīnītājs, vācu vispār pirmais zelta medaļas ieguvējs vīriešu konkurencē vieglatlētikā lodes grūdejs Hansis Velke. Viņš kā policijas virsnieks krita cīņās austrumos pret ienaidnieka bāndītiem. Aizsaulē aizgājušo nemirstīgo varoņu pulkā atrodas arī viens slavenais vidusdistanču triskārtējais pasaules rekordists Rūdolfs Harbigs, kas Berlīnē olimpiskajās sacensībās palīdzēja Vācijai izcīnīt bronzas medaļu 4x400 m stafetes skrējienā. Varoņa nāvi kaujas laukos atraduši: otrs 4x400 m maiņas sacensības dalībnieks Hamans, divkārtējais Eiropas meistars tāllēkšanā Letchums, kas Berlīnē kļuva bronzas medaļas īpašnieks kā 4x100 m stafetes četinieka starta vīrs, un 2. vietas ieguvējs boksa pusvidējā svara kategorijā Murachs. Bez vēsts pazudis cīņās Sicīlijā ir Eiropas rekordists tāllēkšanā sudraba medaļas izcīnītājs Lucs Longs. Ievainoto virkne skatāma daudz garāka. Vairums no vācu olimpisko spēļu uzvarētājiem pēc ievainojumu sadziedēšanas atkal atgriezies frontē. Pēdējo skaitā atrodas arī olimpiskās sudraba medaļas ieguvējs 200 m peldījumā uz krūtīm Sietas, kuru smagi ie-

vainoja kādā ienaidnieka gaisa uzbrukumā Hamburgā. Berlīnē olimpisko spēļu sensacionālais uzvarētājs šķēpa mešanā Gerhards Steks, kas 3. vietu izcīnīja arī lodes grūšanā, kā arī laikā paaugstināts leitnanta dienesta pakāpē. Olimpiskās zelta medaļas īpašnieks vesera mešanā Kārlis Heins tagad nes karavīrnieceka tēpu, kamēr 2. vietas ieguvējs pasaules rekordists Ervins Blasks ir fiziskās audzināšanas skolotājs kādā kara akadēmijā. Vācu vispār sekmīgākais sacensonis Berlīnē olimpiskajās spēlēs bija vingrotājs Svarcmans. Viņš dažādās sacensību grupās iemantoja 2 zelta un 2 bronzas medaļas. Tūlīt pēc Berlīnē olimpiskajām sacensībām Svarcmans beidza kara skolu. Kara sākumā viņš bija leitnants, bet tagad Svarcmans nes kapteiņa zīmotes. 1940. gadā rietumu kara gājienā Svarcmans izrādīja lielu varonību kā izpilētāja lēcējs. Viņu gan smagi ievainoja, taču tūlīt

pēc izveseļošanās Svarcmans atkal atgriezās frontes pirmajās līnijās. Kā patiesi varonības paraugs Svarcmans izpelnījies augsto apbalvojumu — Brūnīnieku pakāpes Dzelzskrustu. Visi šie piemēri rāda, ka tāpat kā katrs vācu vīrs un jauneklis arī lielo sporta panākumu izcīnītāji — olimpisko spēļu uzvarētāji ir varonīgi savas dzimtenes aizstāvji. Kara laikā viņi vairs nav laudis, kuŗus kādreiz katru atsevišķi apbrīnoja visa pasaule, bet gan tādi paši varonīgi cīnītāji kā tūkstoši un atkal tūkstoši citu vācu karavīru.

Abi zviedru fenomenālie vidējo distanču rekordisti Gundars Hēgs un Arne Andersons piedalījušies sacīkstēs Stokholmā. Šoreiz gan viņu startu nav vainagojis ar parastajām jaunām pasaulē rekordatziņēm. Tas, liekas, noticis galvenokārt tādēļ, ka Andersons un Hēgs piedalījies katrs citā sacensībā. Arne Andersons 3:49,8 min. laikā uzvarējis

1500 m distancē kamēr Gundars Hēgs ar 8:07,6 min. rezultātu nepārspēts palicis 3000 m skrējienā. Hēga varējumam tomēr piemīt ļoti augsta vērtība, jo vispār labāku laiku 3000 metros uzrādījis vienīgi pats Hēgs savā 1942. gada pasaules 8:01,2 min. rekorda skrējienā. Jaunu rekordu Stokholmas sarīkojumā realizējis vienīgi Svens Malmbergs. Veicot 880 jardu garo ceļu gabalu 1:51,0 min., Malmbergs sasniedzis jaunu Zviedrijas rekordu.

Sveices vieglatlētikas meistarsacīkstēs divkārtu uzvaru svinējuši sprinters Andrē Čapuā un barjēra sacensību speciālists Verners Christens. Pirmais no viņiem 1. vietu izcīnījis abās sprinta distancēs: 100 m — 11,1 sek. un 200 m — 22,8 sek. Christens savkārt triumfējis abos barjērskrējienu. 110 m šķēršļoto ceļu viņš absolvējis 15,4 sek., bet 400 m barjērskrējienu Christens sasniedzis 55,0 sek. laiku. 400 m gludā ceļa sacensībā

Sveices meistartitulu iemantojis Renē Kinclis 50,3 sek.; 800 m — Kārlis Folkmers 1:56,0 min.; 5000 m — Luts 15:28,0 min.; tāllēkšanā — Zans Studers 7,00 m; augstlēkšanā — Valters Viss 1,84 m un šķēpa mešanā — Jozefs Neumans 62,53 m.

Spānijas vieglatlētikas meistarsacīkšu noslēguma dienā jauns valsts rekords realizējis 800 m skrējienā. Spāņu pašreiz ātrākais vidusdistanču Bautoista mērķi sasniedzas 1:55,6 minūtēs. 100 metros uzvarējis Portels 11,4 sek.; 1500 m — Sanchez 4:05,6 min.; 5000 m — Andreu 15:39,2 min.; 10.000 m — Nernabeu 33:20,8 min.; 110 m barjēros — Oruka 16,1 sek. un augstlēkšanā — rekordists Pons 1,85 m.

Kopenhāgenas vieglatlētu meistarības sacensībās lielāko ievērošanu izpelnījies dāņu garo distanču rekordista Harija Siefertā 5000 m veikums 14:57,8 min. laikā. 800 m speciālists Nils Holsts-Sērensens šoreiz startējis un uzvarējis 200 m (22,4 sek.) un 400 m (50,1 sek.) skrējienu. 800 m distancē ātrākais bijis Hellers-Andersens 1:55,2 min. No pārējiem rezultātiem vēl atzīmējami: Vinta 1,80 m varējums augstlēkšanā, un Hansena 62,37 m tālais šķēpa raidījums.

Pēc diskvalifikācijas soda izciešanas starta tiesības atkal atguvis profesionālo retnbraucēju sprinta pasaules meistars holandietis Arie van Vliets. Sacīkstēs Utrechtā viņš no jauna pierādījis, ka joprojām ir Holandes ātrākais vīrs uz divriteņa. Arie van Vliets pārliecinošu uzvaru guvis klasiskajā 1 km sprinta braucienā. 2. vietu ieņēmis Derksens; 3. Vijvers, kamēr Holandes šāgada meistars Kropmans spējis sevi atzīmēt tikai kā ceturto pēc kārtas.

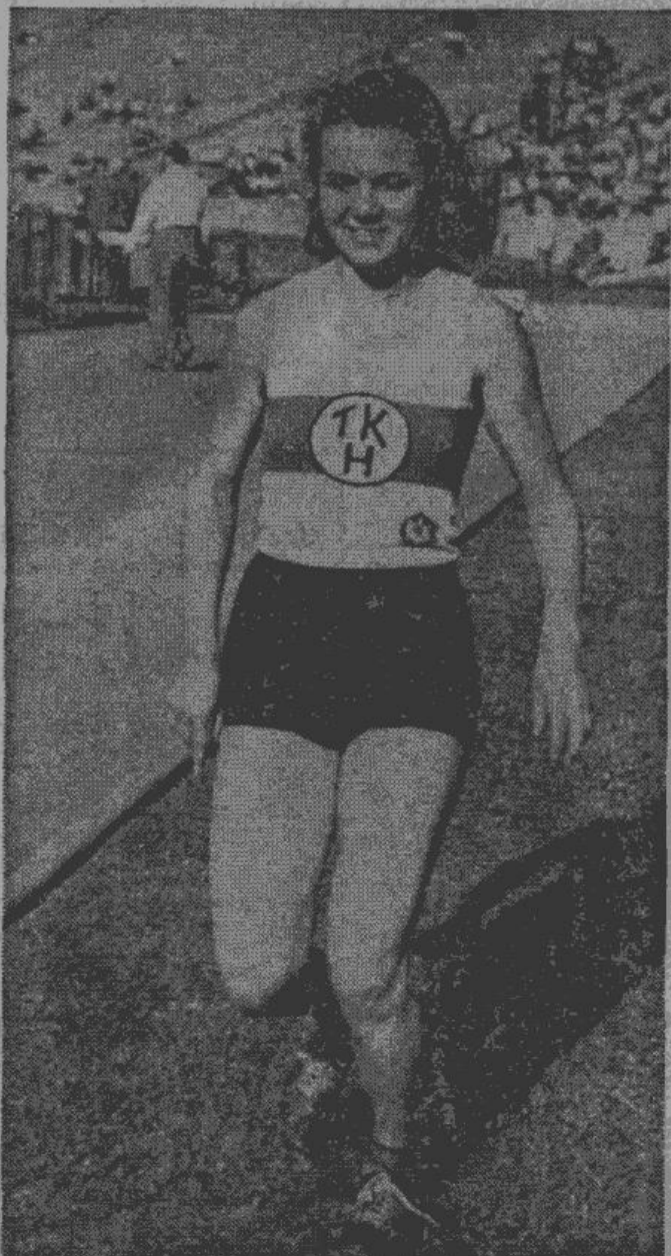
Sporta žurnalisti kļūst kara ziņotāji

Karš uzliek jaunus pienākumus ikvienam apzinīgam savas tautas dēlam. Ir jāatsakās nevien no miera laika dzīves apstākļiem, bet jāizmirst arī ierastais darbs. Vācija kādreiz lepojās ar saviem izcilie sporta žurnālistiem un radio ziņotājiem. Sporta notikumu reportāžas presē un radiofonā bija tik meistarīgas, lietpratīgas un salstošas, ka nekā labāka vairs nevarēja iedomāties. Ne reizi vien nesavaldīgs futbola cienītājs ar dūrēm «pārmācījis» savu radio aparātu, kad tajā atskanējusi nēlaba ziņa par mīlotās vienības neveiksmi. Klausoties reportāžu no kādas tālas zemes vai svešas pil-

sētas, kaislīgais sporta cienītājs juties tik lieliski, itkā arī viņš pats atrastos daudzu skatītāju tūkstošu vidū. Par to, lūk, jācieš nevainīgam radio aparātam... Vainīgais patiesībā bija nepārspējamais ziņotājs. Lai atceramies arī «Fussball» vai «Der Kicker», kur Dr. F. Bekers un Co ar saviem stāstījumiem allaž prata salstīt lasītāju no virsraksta līdz beigām punktam. Tad pieminēsim vēl peldēšanas, vieglatlētikas, boksa u. c. sporta veidu sarīkojumu jauko «pasniegšanu» pēc attiecīgiem žurnāliem un laikrakstiem kāri tverošiem lasītājiem. Par sporta žurnālistu spalvas radītājiem vārdiem, spriedumiem un kritiku priecājās kā pamatskolnieks kādā tālā lauku ciemā, tā arī sirmā profesors — reizē jūsmoja tēvs un dēls. Tā tas reiz bija...

ra ziņotāja Arnolda Rudziša rakstus, kuŗi veido neskaitāmus tūkstošus rindu. Avīznieki Aleksandrs Lauberts un Pauls Ducmanis, kas šodien kļuvuši kara ziņotāji, žurnālistu gaitas sāka toreiz, kad savās redakcijās ieradās no sporta laukumiem. Pauls Bernhards kādreiz soļoja pasaules rekordu laikā un labprāt mīlēja arī aprakstīt gan savus startus, gan pastāstīt vērojumus par konkurentiem. Pašreiz Bernhardu redzam kara ziņotāja tērpā. Vai nav pareizi, ka sporta žurnālistu darbs ir ideāla skola kara ziņotājiem? Gan jau turpmāk radīsies vēl vairāk piemēri!

Arn. Šm.

Vācijas izcilā vieglatlēte Elfride Brunemane (Hanovera). Nesas kādās sacīkstēs viņa tāllēkšanā realizēja 5,85 metru rezultātu. Tas ir šāgada labākais sasniegums Eiropā un ievērojams varējums arī pasaules visu laiku teicamāko rezultātu statistiķā.

Laiki mainās. Daudzi, ļoti daudzi vācu izcilākie sporta žurnālisti šodien kļuvuši kara ziņotāji — aculiecinieki vislielākajiem notikumiem pasaules vēsturē, kad cīņu dārdos veidojas veselu tautu likteņi. Sporta stadioni apmainīti pret visdažādākajiem frontes sektoriem — gan Norvēģijas fjordos, Itālijas saulē, Normandijas klajumos, gan arī kautkur tālu seno olimpisko spēļu zemē Grieķijā. Kāds vācu laikraksts stāsta: «Vācu sporta prese šajā karā devusi ļoti daudzus kara ziņotājus, kuŗi ātrā laikā izpelnījušies ievērošanu un atzinību. Par to nav jābrīnās. Sporta žurnālisti savā ilggadējā darbā ieradusi nevien labi vērot un ātri vērtēt sarežģītas situācijas pat visgrandiozākajos sporta sarīkojumos, bet pratuši arī piezīmēt savos blokos ātrumā «uzmest» tik labi, ka bez nopietnākas pārstrādāšanas tās izmantojamas iespēšanai. Šāda darba metode, kad ātrums savienots ar precizitāti un lielisku orientēšanās spēju, kā radīts arī ziņotājam no kara laika, kur visdažādāko ieroču kopējā dunonā nav valas filozofiskām pārdomām. Sporta avīznieka darbs tādēļ ir ideāla skola nākamajiem kara ziņotājiem.» Prakse ar uzviļām pierādījusi minēto vārdu nepārprotamo patiesību.

Vai attiecīgi piemēri skatāmi arī mūsu zemē? Apzināsimies, ka Latvijas profesionālo sporta žurnālistu skaits ir ļoti niecīgs. So domu neapšaubot, lai tomēr atzīmēts, ka mums savs vārds tomēr sakāms. Latvijas ilggadējais tāllēkšanas rekordists Arnolds Rudzītis, kuŗa 7,31 m rezultāts nepārspēts jau 15 gadu, šodien ir kara ziņotājs. Labi zinām un atceramies, ka Rudziša pirmā profesija ir žurnālistika un tieši sporta nozarē. Agrāko gadu periodiskajos sporta izdevumos un dienas laikrakstos atradīsim tagadējā ka-

No ienaidnieka teroristu bumbām miris ne tikai nevainīgi cilvēki, bet arī bojā arī dzīvnieki. Nesas kādā terora uzbrukumā nosita Vācijas slaveno sacīkšu zirgu Hētis, kas godalgiņš savam īpašniekam bija spēlējies daudzus miljonus marķu. Uzņēmums: Hētis pēc kādas Heles uzvaras.